

Els propietaris del temps

Carla Agea
Nuria Molina
Lucía Plazas
Elsa Rosell
Nicoll Sánchez
Alicia Soria
Ainhoa Tido

letra
nova

bromera

ELS PROPIETARIS DEL TEMPS

Elsa Rosell

(Premi de Narrativa en Valencià)

Eren les nou del matí d'un dia d'agost quan ma mare feu lliscar sobre la taula un fullet d'aquell poble. Les lletres, decorades amb una lluentor daurada, prometien una experiència inoblidable al lloc on s'havien creat algunes de les històries més emblemàtiques de la literatura anglesa. No deia cap mentida: Haworth havia vist viure i morir les germanes Brontë.

No seria fins dos mesos després que ma mare, el meu germà i jo faríem l'equipatge per dues setmanes al poble. Ma mare, malgrat ser professora d'universitat doctorada en Literatura Anglesa, mai no havia visitat el lloc on Charlotte Brontë havia escrit el llibre en què es basava la seua tesi.

Després de tres infernals hores de viatge en ferrocarril, vam arribar a l'estació del nostre destí, que semblava abandonada en aquelles hores de la nit. Deixant-la enrere, ens aventurarem als seus carrers sinuosos i obscurs, amb l'esperança de trobar l'hotel abans de l'alba. The Old Registry Haworth tenia vistes al parc principal i una gran recepció decorada a l'estil victorià. Cartells de *Jane Eyre* i *Cims borrascosos* cobrien les parets dels corredors que ens conduïen a la nostra habitació. L'hotel, amb aura misteriosa i estil antic, aconseguí fer-me caure en un somni malgrat el meu estómac buit.

El matí següent, el sol havia cedit als núvols de tronada i havia deixat els carrers quasi tan foscos com la nit prèvia. Ma mare ens informà que, durant el desdijuni, anàvem a reunir-nos amb l'historiador local de Haworth per acordar una visita del poble.

Mentre esperàvem, la meua vista es passejava entre l'escassa gent que menjava pastes i les aranyes enceses que penjaven del sostre, que tan poc encaixaven en una cafeteria.

Un home major, amb els cabells negres esquitxats de blanc, saludà ma mare amb una ferma encaixada. Va seure a la taula, on començà una alegre conversa sobre companys coneguts de la universitat de ma mare. De sobte, s'aturà i tragué uns documents de la seua cartera de cuir.

—Quasi oblide... —començà, mentre forfollava en la butxaca de la seua gavardina— açò.

Deixà caure una menuda il·lustració d'un home pèl-roig amb unes ulleres a l'estil de Theodore Roosevelt. Ma mare, parlant sota el seu alé, pronuncià el nom de Branwell Brontë. El cognom era fàcilment reconeixible, encara que mai l'havia sentit acompanyant aquell primer nom.

—Doncs... Sí que ha trobat alguna informació sobre ell? —preguntà ma mare mirant el seu amic.

—No del tipus literari, si és allò que es pregunta —respongué amb un somriure alhora divertit i decebut—. He trobat una història molt més interessant que qualsevol article que aquell home poguera haver escrit.

Inclinant-se sobre la taula, començà a relatar allò que havia descobert.

—Fa tres mesos, vaig estar en contacte amb un venedor d'antiguitats de la zona, un home... d'activitats poc legals —es detingué un moment, com si tractara de sospesar quanta informació era correcte compartir—. El cas és que aquest individu posseïa una carta original, escrita a mà pel mateix Branwell Brontë —s'aturà de nou i mirà ma mare—. Vosté sabrà que, el 1841, Brontë començà a treballar en l'estació de tren de Luddendenfoot, la línia de ferrocarril que connecta amb la de Haworth. Poc temps després d'iniciar el seu treball allí, Brontë es convertí en alcohòlic i addicte a l'opi, entre altres substàncies, que el portaren a la mort set anys després amb l'ajuda de la tuberculosi.

Ma mare, immersa en les seues paraules, assentí lleument.

—Encara després de la seua mort —continuà ell—, cap historiador entenia quin va ser el desencadenant de les seues addiccions. Un home jove, de bona família i amb èxit al treball... no hi havia cap raó per al seu comportament, la seua bogeria. Fins que vaig trobar açò.

Tragué d'entre els documents un paper engroguit i plastificat.

—Ací està la resposta a totes les preguntes —afirmà, mentre colpejava amb l'índex la carta de Brontë.

Ma mare agafà el paper i el llegí. A l'acabar, esbufegà i rigué.

–Viatges en el temps –deixà la carta sobre la taula i mirà l’home amb incredulitat–. És açò una mena de broma?

Vaig intentar llegir allò que hi havia escrit al paper sense èxit. Ma mare mirava l’home com si ell fora el boig i no Brontë.

–Pensava que tenia una pista de debò, no una carta falsificada que ni tan sols té la signatura de Brontë.

L’home tractà de defensar l’autenticitat del document, encara que ma mare semblava no creure una sola paraula. Finalment, tots deixàrem la taula i cadascú prengué el seu camí.

Sobtadament, vaig entrellucar un centelleig groc mentre l’home s’allunyava cap l’eixida de l’hotel. Separant-me del meu germà i la meua mare, vaig buscar el lloc on ho havia vist. Davall d’un dels seients de l’entrada de l’hotel havia quedat oculta la carta que, uns moments abans, havia estat sobre la taula de desdjuní. Alcí el cap per buscar l’home, però sols em trobí amb la porta de l’hotel tancant-se amb un colp sord. Al meu interior, estava satisfeta amb el fet que aquell home no anava a endur-se l’escrit. Per fi podria assabentar-me del seu contingut. Me’l guardí a la motxilla i vaig pujar a l’habitació.

Mentre ma mare s’absentava de l’habitació per demanar més plànols de la ciutat, vaig començar a llegir la carta. Estava escrita amb una cal·ligrafia fina i cultivada, pròpia d’un cavaller de bona família. No obstant, el seu contingut no s’alineava amb la seua classe. La carta, datada del setembre de 1841, li explicava a un «benvolgut

amic» com l'autor d'aquesta havia agafat el ferrocarril de Haworth a Luddendenfoot un matí com qualsevol altre, sense arribar al seu destí habitual. Contava que, després d'abandonar a les set del matí el vagó buit al qual havien pujat ell i el seu amic, un tal Sebastian Kirkwood, no sabien el lloc on es trobaven.

Quan em disposava a llegir el següent paràgraf del paper, vaig sentir una respiració al bescoll. El meu germà, sense fer cap soroll, havia aconseguit seure darrere de mi al llit per llegir la carta.

—No em puc creure que l'hages furtada. Què dirà la mare quan ho sàpia?

William tenia un talent especial per traure conclusions precipitades i culpar a tothom d'allò que el disgustava. Quan vaig explicar la manera en què havia trobat l'escrit, em mirà amb desaprovació, encara que no va fer menció d'ella davant la mare.

Després que l'autor fera referència a diversos objectes, als quals anomenava «possiblement d'origen diabòlic», el document acabava abruptament, a la meitat d'una oració. Mancava d'una signatura, tal com ma mare havia assenyalat aquell matí. La carta semblava falsa a primera vista, encara que les descripcions que Brontë feia d'allò que havia vist em van fer qüestionar el meu juí. L'home retratava amb paraules la imatge d'una caixa de fusta penjada a la paret, amb una corda i un objecte semblant a una campana units a ella. Les fotografies dels telèfons antics que havia vist als meus llibres d'història tenien una semblança innegable.

Potser va ser el record d'aquelles fotografies el que em va portar dos dies després a la porta de l'oficina de l'historiador. Sobre els vidres de l'aparador estava escrit «George Alvord», seguit d'unes lletres daurades que, en el cas d'haver estat en millor condició, hagueren dit «historiador de Haworth». L'interior del lloc, atapeït de peces històriques, podria haver passat pel traster d'una casa antiga.

D'una porta, quasi mimetitzada amb la paret, va sortir l'historiador. Alvord tenia els cabells desfets i l'aspecte de no haver dormit en dies. S'esglaià un segon abans de dirigir-se a mi, sense aparentar reconèixer-me.

—En què et puc ajudar?

Traient la carta de la meua motxilla, li la vaig acostar.

—Vaig trobar açò a l'hotel, després que vosté li l'ensenyara a ma mare.

Les meues paraules sortiren l'efecte desitjat: Alvord semblava haver-me reconegut finalment. Després d'entregar-li la carta, li vaig confessar que l'havia llegida, amb més fe en la seua autenticitat que ma mare.

—He traçat un pla —digué amb expressió seriosa— per comprovar si les paraules de Brontë eren verdaderes.

M'explicà que, el matí següent, anava a agafar el mateix exprés —de Haworth a Luddendenfoot— que Brontë i el seu amic havien agafat més de 150 anys enrere.

—No tinc massa fe en l'efectivitat d'aquesta prova, encara que estic disposat a arriscar-me... i tu pots acompanyar-me, si així et plau.

Dos tasses de te després, vaig reprendre el meu camí cap a l'hotel amb un pla per al dia següent. Distreta amb la conversa que havia mantingut amb Alvord, no em vaig adonar que havia caminat fins a un carrer pel qual no havia passat abans. El cel ja estava pintat d'un blau obscur i les finestres de la majoria de tendes del carrer no tenien cap llum. Sense saber com retornar a l'hotel, vaig optar per entrar en una tenda, que encara semblava tindre vida a l'interior.

I aquell interior, un reflex més organitzat de l'oficina d'Alvord, no mancava de vida. Dotzenes de llums daurades penjaven del sostre, algunes d'aranyes de cristall i altres de quinqués, encesos amb foc. Cada moble tenia la seua pròpia ànima, com si l'energia del lloc on havien pertangut romanguera dins d'ells.

Un home menut sortí d'entre unes taules.

—Bona nit. Està buscant alguna cosa en particular?
—preguntà, fent lliscar les seues ulleres amb l'índex.

L'home em conduí cap al mostrador quan vaig demanar ajuda per tornar a l'hotel. Utilitzant un mapa, aconseguí assenyalar el camí de tornada. No obstant, la meua ment s'havia dispersat entre les seues paraules, fixant la meua mirada en un objecte que relluïa amb el mateix daurat que els llums de la tenda.

El rellotge de butxaca, amb una tapa daurada de gravat floral, havia furtat tota la meua atenció.

—Ah, el rellotge —digué l'home—. És una peça molt especial. Ha estat a la tenda des d'abans que el meu avi

s'encarregara d'ella, però mai he aconseguit trobar el comprador adequat.

Vaig eixir d'aquell lloc amb un mapa a una mà i el rellotge a l'altra. Les seues fulles daurades, col·locades en cercle a la vora de l'esfera, brillaven amb la llum dels fanals.

En arribar a l'habitació de l'hotel, el meu germà em dirigí una mirada acusadora, com si s'haguera assabentat d'on havia estat aquella vesprada. Amb poc interès per l'opinió de William sobre els meus assumptes, vaig decidir gitar-me i esperar l'alba per escapolir-me de l'habitació i acudir a l'estació de ferrocarril.

Vaig arribar a l'estació quan els primers rajos de sol ja acolorien els núvols. Alvord es trobava assegut en un dels bancs de fusta, vestit amb una gavardina llarga i un barret. L'express arribà i s'emportà els pocs que ens trobàvem a l'estació, escampant les fulles seques de tardor que havien caigut dels arbres.

El nostre vagó estava quasi buit. Vaig seure al costat de la finestra, per observar el paisatge de cel i arbres rojos mentre escoltava la veu d'Alvord. Amb la remor de les rodes del ferrocarril, em vaig adonar que havia deixat l'hotel sense escriure cap nota. El rellotge de butxaca m'informà que eren les 7.02. Si l'excursió no s'estenia més d'allò necessari, seria capaç de retornar a l'hotel sense que ma mare ni el meu germà perceberen la meua absència.

La imatge del cel ataronjat es va veure substituïda per una obscuritat absoluta. Fins i tot, semblava que aquella

obscuritat s'havia engolit el soroll de les rodes del vagó, deixant un silenci dur i fred.

El cel ataronjat i la remor de les rodes tornà segons després. Però això va ser l'únic que va tornar amb nosaltres.

El passadís del vagó, abans desert, es trobava ara massificat per homes, que vestien camises espellifades i pantalons amb tirants de cuir vell. Els seients que ocupàvem també havien mudat. La tela suau que abans els cobria s'havia convertit en fusta, imitant altres parts del vagó.

El ferrocarril s'aturà de sobte. El fum feia impossible veure allò que hi havia més enllà de la finestra, però Alvord no vacil·là i m'agafà el braç per traure'm del ferrocarril.

Va a l'estació, la pressió de la mà d'Alvord va desaparèixer. El seu maletí havia substituït la seua presència. Vaig aconseguir agafar-lo abans que algú m'empentara l'esquena, perdent-me entre el mar de persones, unes amb botes de cuir negre i altres amb denses faldes.

Quan les onades humanes em dugueren fins a l'eixida de l'estació, em vaig veure tota sola. Amb el maletí a la mà dreta i el rellotge a l'esquerra, vaig començar a caminar sense un destí conegut, evitant les estranyes mirades que la gent em dirigia. A la fi, vaig trobar un parc on l'espessor de les plantes aconseguia ocultar-me.

Va ser en aquell banc de ferro on la meua realitat em va colpejar en l'estómac. Estava sola en un lloc desconegut. Un lloc al qual, fins i tot, podia no ser el mateix

any d'on jo venia. I sense Alvord, les meues possibilitats de tornar semblaven quasi nul·les. Vaig mirar el maletí de reüll. Potser allí hi haguera alguna cosa, qualsevol, que poguera ajudar-me.

Després de documents legals, il·lustracions de persones que desconeixia i fulls escrits sense sentit, vaig trobar la carta original de Brontë. Encara que aquesta vegada no estava sola. Un segon full, plastificat i tan groguenc com el seu germà, continuava la carta que Alvord havia mostrat a ma mare.

En aquest full, Brontë contava com ell i el seu amic Sebastian, tractaren de tornar al ferrocarril, encara que sols Brontë va pujar al vagó. En les seues pròpies paraules, «una vegada em vaig desfer d'ell, les portes es tancaren i, gràcies a Déu, vaig retornar a la meua vida». La carta acabava allí, amb la signatura de Branwell Brontë.

La ment se'm va omplir d'interrogants, però n'hi havia un que destacava: si Alvord posseïa la resta de la carta, per què no li l'havia mostrada a ma mare a la seua reunió?

Dins la meua butxaca, el rellotge començà a emetre un brunzit molest. Les varetes s'havien disparat, formant cercles dins l'aparell. A mesura que el seu moviment s'intensificava, la sensació de proximitat d'una presència també ho feia. Va ser aleshores que la meua visió replicà l'obscuritat del ferrocarril i unes mans se m'emportaven lluny del banc.

Els següents records d'aquell matí estaven borrosos, submergits en llums estranyes i cares desconegudes. Sen-

tia una corda rugosa al voltant dels canells i els turmells, mentre que diferents llums m'encegaven, impedit-me veure clarament el rostre que tenia davant.

No obstant, hi havia un centelleig daurat que sí que reconeixia: era el rellotge de butxaca que havia dut amb mi. La seua imatge difusa es movia sense un patró determinat, seguint els escarafalls de qui el subjectava.

Un baluern ressonà contra les parets de l'habitació, fent cessar els crits del meu captor. Una veu familiar l'acompanyà, amb els següents passos sords que em portaren de nou a un son profund.

El següent colp que vaig despertar la llum havia canviat. Ja no sentia cap corda estrenyent-me els canells i hi veia més nítidament. El meu germà, vestit amb texans i una motxilla, estava assegut sobre un sofà entapissat amb tela floral. I, al seu costat, un home jove, vestit amb una jaqueta llarga i pantalons estrets.

Sobre la taula havien estés el contingut del maletí d'Alvord. Les dues parts de la carta de Brontë estaven en les mans d'aquell desconegut, mentre que el meu rellotge estava sobre la taula.

Quan vaig tractar d'alçar-me per agafar-lo, el meu germà m'ho va impedir.

–Què creus que estàs fent? –Davant el meu silenci, va continuar.– T'escapoleixes abans que isca el sol, i te'n vas amb un boig qui sap on? Saps quant m'ha costat trobar-te?

William s'adonà que l'home ens mirava amb curiositat i deixà el tema. El jove s'alçà aquesta vegada i es presentà.

—Sent l'incident del parc. Jo soc Sebastian Kirkwood.

Vaig mirar William, que observava les cartes sense expressió de sorpresa. Sabia que aquell home havia viatjat amb Brontë, però que no havia tornat amb ell. Si no estàvem en el 1841, on estàvem?

—El rellotge de butxaca. D'on l'has tret? —preguntà Sebastian.— No és teu. És de Branwell.

Els següents minuts van ser una reproducció dels últims dies. William i jo li contàrem a Sebastian amb detall tot allò que havia transcorregut des que arribàrem a Haworth.

—Així que no arribares sola —afirmà Sebastian.

Vaig negar amb el cap. L'última vegada que havia vist Alvord havia sigut a l'estació de ferrocarril, quan em tragué del vagó i em vaig perdre entre la multitud.

—Quan Branwell i jo baixàrem del ferrocarril, estàvem en 1876. No sabíem quin lloc era aquest. El poble havia canviat massa en tres dècades per reconèixer-lo. Quan tractàrem de tornar a Haworth, els vagons estaven pleníssims, així que Branwell agafà l'últim lloc abans que el ferrocarril se n'anara i em deixà ací —contà Sebastian—. Han passat dos anys des d'aquell dia.

—Era ell qui portava el rellotge? —vaig preguntat jo, tractant de confirmar les meues sospites.

—Així és.

El rellotge de butxaca. Era l'única peça, l'element comú en ambdós casos. Quan Brontë i Sebastian havien viatjat en 1841, Brontë duia el rellotge, i també al camí

de tornada. Vaig recordar Alvord. Potser havia tractat de tornar a Haworth, però ell no tenia el rellotge.

Vaig explicar la meua teoria a Sebastian i William.

–Alvord i jo també viatjarem amb tu. Per què? –plantejà el meu germà.

–Potser el propietari del rellotge també viatja amb les persones que coneix, com Branwell viatjà amb mi –especulà Sebastian–. Això explicaria per què la resta de passatgers del teu vagó no viatjaren també.

–Alvord –vaig dir–, i si ha tornat a pujar al ferrocarril per tornar?

–Aleshores, s’haurà trobat amb la desagradable sorpresa que continua ací –declarà Sebastian amb to seriós.

Decidírem dividir-nos, en cas que Alvord haguera regressat al poble. Vestida amb una capa que em cobria de coll a peus, vaig aconseguir evitar les mirades dels vianants mentre recorria els carrers.

No vaig tardar molt a reconèixer la seua figura menuda. També havia cobert la seua roba amb una capa obscura, però conservava les seues ulleres modernes. Quan em vaig acostar a ell, no vaig veure en els seus ulls l’home que havia viatjat amb mi.

De sobte, tragué un revòlver de davall la capa i m’apuntà amb una mà tremolosa.

–Abans... No ho havia entés –balbucejà–. Però ara ho faré bé.

Em vaig ocultar darrere d’unes caixes de fusta per evitar el tir. No podia creure que aquell home que m’havia

servit te la vesprada prèvia volguera veure'm morta. En els pocs segons que em quedaven, vaig repassar el contingut de la carta de Brontë. Havia agafat el ferrocarril duent el rellotge de butxaca. Després, al tornar, sols ell ho havia aconseguit. I aleshores ho vaig entendre tot.

La missió d'Alvord era arribar al passat, replicant allò que abans havia fet Brontë. Però eixe pla requeria una segona persona a la qual abandonar. Primer havia sigut Sebastian i ara, al no poder engalipar ma mare, jo. No obstant, quan Alvord havia fallat en retornar al present, li havia donat una altra interpretació a les paraules de Brontë: havia de desfer-se de mi. Havia de matar-me.

La seua veu s'aproximava cada vegada més a mi.

—Jo —callà un moment—. Jo seré recordat per sempre.

Parlava amb to delirant, arrossegant cada paraula.

—L'home que viatjà pel temps.

Ja podia veure la seua figura de cua de l'ull. Alçà de nou l'arma i vaig tancar els ulls, sabent que ja no hi havia cap cosa que poguera fer.

Un tir. I la meua respiració agitada.

Alvord estava estés en terra, forcejant amb un altre cos que vaig reconèixer com a Sebastian. El revòlver s'havia esvarat a uns pocs metres de l'escena. Vaig córrer cap a ell. Quan ja el tenia a les mans, vaig descobrir que ara Alvord era qui tenia l'avantatge en la lluita.

La sang li queia a Sebastian per la galta, una ferida provocada amb una navalla que Alvord sostenia a la mà. Ara l'amenaçava, col·locant el tall contra la seua gola.

Vaig fer l'única cosa que el meu cervell va poder articular en aquell moment. Alçant el revòlver, vaig apuntar al cap d'Alvord. No vaig escoltar cap tir, sols el cos d'Alvord caient sobre la terra banyada del carrer.

No vaig encertar. La bala li havia travessat el braç esquerre, però havia sigut suficient per fer-lo caure i que Sebastian se n'escapara.

William també aparegué al carrer, junt amb dos figures vestides de negre, els homes de Sebastian, que lligaren Alvord i se l'emportaren.

Hores després, quan el meu cos semblava no tremolar més i la ferida de Sebastian ja no sagnava, vam decidir que Alvord no podia retornar amb nosaltres.

Amb mirada seriosa, William es dirigí a Sebastian.

—Si poguérem trobar una manera... No voldries regressar a 1841? Tal vegada si aconseguim entendre...

—No —el tallà Sebastian—. Allí no hi ha res per a mi. Vaig arribar ací sense res, i he construït una vida.

Així que, deixant enrere Alvord i Sebastian, el meu germà i jo ens pujàrem al ferrocarril. Quan inicià el trajecte, em vaig aferrar amb més força al rellotge de butxaca, que per obra del destí havia arribat a les meues mans. Vaig resar perquè ens duguera al lloc d'on havíem vingut.

Passàrem el túnel. I quan la seua obscuritat desaparegué, el sol naixent la va substituir duent-nos a un nou dia, aquesta vegada en un lloc que ja coneixíem.